

Maria Rosa Bondia Domper
Concepció Solans Roda

TERRA I HOMES A BEGUES (POBLE MIL·LENARI)

Begues, 1994.

Carme Sanmartí Roset

Ressenyes
bibliogràfiques

TERRA i HOMES A BEGUES

(Poble mil·lenari)

**M. ROSA BONDIA I DOMPER
CONCEPCIÓ SOLANS I RODA**

L'interès dels últims anys a conèixer l'origen i la història de moltes poblacions catalanes, ha proporcionat un gran nombre d'estudis locals de gran utilitat per poder realitzar unes anàlisis historiogràfiques més àmplies. És el cas d'aquesta obra que va aparèixer arran de la celebració del mil·lenari de Begues. Es tracta d'un llibre centrat fonamentalment en el període comprès entre finals del segle xv i l'inici de la Revolució Francesa, en el qual es vol donar una visió global de la vila, analitzant-ne els diversos elements que caracteritzen la vida d'una comunitat. Així i tot, les autores, per tal de fer més entenedora la història dels segles que tracten amb més profunditat, han fet una incursió a l'Edat Mitjana. D'aquesta manera introdueixen el lector en alguns

aspectes que volen ressaltar especialment ja que van condicionar el desenvolupament posterior d'aquesta vila. Del període medieval destaquen el caràcter fronterer del Baix Llobregat en els segles ix i x, i la necessitat de fortificacions que garantissin la defensa de la població i el control de les rutes que unien Barcelona amb les zones interiors a través de Garraf i l'Ordal. Begues va aparèixer a l'ombra del castell d'Eramprunyà i la seva localització en una zona de pas va fer que es veiés involucrada en molts conflictes. També expliquen el sistema de repoblació, les característiques de la societat estamental, el procés d'asserviment dels pagesos paral·lel al reforçament del poder senyorial, la importància de l'Església en el procés de formació dels nuclis de poblament i destaquen la seva relació amb els feligresos, tant pel que fa als impostos com en la seva lluita contra la violència senyorial. A partir del segle xv es tracta el paper de Begues en els grans temes que caracteritzen aquest període: la fi del conflicte remença i la situació de la pagesia en el context de la Sentència Arbitral de Guadalupe i les repercussions en les relacions senyorials; les dificultats econòmiques i demogràfiques del segle xvi, la incidència del bandolerisme en la zona i la importància de la immigració, especialment la francesa; les relacions entre l'Església i la pagesia, i les conseqüències dels grans conflictes armats moderns, la Guerra dels Segadors i la Guerra de Successió. Juntament amb aquests temes, s'analitza a partir de la documentació dels masos, l'evolució experimentada per l'agricultura des del segle xvi, sobretot l'expansió dels conreus, especialment la vinya. L'últim capítol està dedicat a la descripció de la població de Begues que Francisco Zamora fa en la seva enquesta de 1789. El llibre està estructurat en capítols curts i, malgrat anar destinat a un públic ampli, està escrit amb un llenguatge específic. Per facilitar-ne la lectura, s'hi ha afegit al final un glossari amb els conceptes més difícils. En conclusió, les autores han intentat incloure en 55 pàgines la història de Begues en el marc del Baix Llobregat i de Catalunya en general, per defugir caure en un excessiu localisme i plantejar, a partir d'un cas concret, què succeeix en un context més ampli.